

موضوعی است که در این مورد و در این باب استرداد اسرائیل که موضوع بود به دستخط همایونی فرات شد که نتیجه و خلاصه آن قریب باین مضمون بوده تمام وزراء اینها را رأی دادند که بجهت وجه مخارج استرداد اسرائیل و پنج هزار تومان حکومت همان وقت قوهان و بجنود بدهند باین تقسیم (حکومت قوهان پانزده هزار تومان) (حکومت بجنود بیست هزار تومان) و این سی و پنجاه هزار تومان با سایر ابدان در شصت امینی فرستاده میشود که بتوسط امیرالظم بخصارف قشون کشی برسد دستخط همایونی بطوریکه نوشته شده محول و مجری شود و در این موقع هم کاره و مشاخر زیاد بمیان آمد آقای سعدالدوله اظهار داشتند که در کدام مصکمه حاکم قوهان و بطور دیگر اسان و ما که کرده اند که بیستم مجازات آنها همین است وزیر عدلیه گفتند این خیلی مجازات است آقای حاج صید نصرالله گفتند این ترتیب فعلاً برای استخراج اسرائیل و جمعی گفتند مرتبکی او بوده و سبب آصف الدوله است بالجمله چون مذاکرات زیاد شده بود لهذا برای رفع خستگی و بنفس عموم اهل مجار و غنغد باطابق دیگر بمذاز مختصر میکش مراجعت باطابق رسمی نمودند و شروع بمذاکرات شد.

سعدالدوله - بروم سر مطلب وزیر داخله فرمایشی کردند در خصوص افتتاحش و لایحهها این هم اهمیت ندارد اگر هم اهمیت دارد راجع است بقرت ملت و از یکطرف مسامحه خود و وزراء تصور فرمائید در شهرریگی بیس و نظام مرتب باشد اهالی میتواند حرکت خلاقی نمایند بیضی خواهیم بیستم این گروهها پول بشنون می دهیم این قشون منظم ما کسب است از ابتدای این مجلس از هر قبیلی گفتگو شده مسئله قشونی هیچ گفتگو نشده بنده چند دفعه خواستم حرف بزنم اما وزیر جنک بواسطه کسالت مزاج بوده اند در این مورد و وزارت جنک هم که حضور داشته اند ملاحظه کردم که چه بیستم مثلاً شوال شود از ماخذ قشون گرفتن نخواهند دانست گفتگوی انام از روز میشود عرض ایشان وزارت عدلیه جواب می دهد باری شما آقایان و کلاد را این فقرات گفتگو نماید از هیچکس ترسید شما چهار ماه است مشغول اصلاح بودجه مملکت هستید یکدفعه این گروهها پول که باسم قشون است بزنید و بگویند ما که قشون منظم نمی بینیم اگر لایحه میگویم جواب بدهید بشود و تمام را موقوف کردیم همین معاون وزارت جنک آن روز منکر شد که من تعاریفی نداده ام حال از فرار یکشنبه دیده ام و میگویند ایشان تمارف گرفته از برای هر قصبه یک لشکر گرویس باشی فرستاده است من شنیده ام شاید هم تهمت باشد اما من میگویم چرا باید مجلس تحقیق نداشته باشیم (در این موقع راپرتی رئیس نظمیه اظهار داشته فرات شد باین مضمون که در رشته نظم شهر سستی روی داده و سابق اداره نظمیه تکلیفی داشت حاله آن تکلیف را مردم تصدیق ندارند در این خصوص مذاکرات زیاد شد جمعی گفتند کسی مانع ترتیب سابق است و تصدیق ندارد آقای میرزا ابوالحسن خان اظهار داشتند مقصود از این راپرت این است که باین اسم هر چه میشود بگویند مجلس کرد و مخصوصاً هر چه و مرجح را طالبند که بگویند مجلس میکند و بعضی شاهنشاهی بطورهای دیگر برسانند و حال آنکه این مجلس هواخواه شاهنشاهی است و محل نشگاه شاهنشاهی در میان دلر جان است و ما اطیع حضرت شهریاری را می خواهیم برای خودمان و خودمان را برای اطیع حضرت شاهنشاهی و آقای سعدالدوله چنین بیان کردند که لایحه نظمیه حق ندارد اینگونه راپرتها را در مجلس ارائه داد ما باید

اظهارات خود را بوزارت داخله نماید و وزارت داخله پول می خواهد از وزیر مالیه بخواهد است و داد قشونی می خواهد باید از وزارت جنک بخواهد این مجلس بنور از هشت وزیر مشغول با کسی دیگر طرف نیست و الان چهار ماه است با تکلیفی تأسیس شده چرا نمی آید پول بگیرند و مذاکرات کلیه جن عدلیه است سیسی تلگرافی از رشت آمده بود فرات شد مضمون بود باینکه بعد از حرکت حاج خمای رشت علما و اعیان رشت تماماً در صحرائی ناصریه چهارم زده جمع شده اند می گویند تا از طرف دولت و مجلس محترم تکلیفی برای این چنین رشت بمیون نشود مینا بشهر نواحیم رفت در این خصوص نیز مذاکرات زیاد شد جمعی گفتند باید تحقیق شود بعضی گفتند هر چه زودتر مجلس نظامنامه انجمن های ایالتی را تمام نموده بفرستد که تکلیف انجمن ها معلوم شود آقای سعدالدوله چنین تقریر کردند که غالب این گفتگوها بواسطه انتظاریات شده زیرا که اصول نظامنامه انتظاریات را تفهیمه اند حالا نظامنامه انجمن های ایالتی را هم بفرستید مثل آن خواهد شد عقیده من این است که بهر ولایتی از طرف وزارت داخله مأمور با دستور العمل کافی بروید این انجمن ها را از روی صحت برقرار نموده برگردند

حاج سید نصرالله - صلاح میدانید فعلاً تلگرافی بمسئولان بخواهد رشت بشود که انجمن ها حرکتی نکرده و اقدام بکری نکنند تا نظامنامه آنها برسد.

سعدالدوله - عقیده من این است گویا این تلگرافات عمومی لازم نباشد یکی برشت یکی بکرمان یکی باصفهان تلگراف شود کفایت است.

بعد راپورت تلگرافی از خوی رسیده بود فرات شد دائر بود باینکه میرزا جواد نام از اعضای انجمن تبریز آمده خوی برای بعضی اصلاحات و از خوی رفته بما که و خیال خود را فاسد نموده باعث فتنه و فساد درما کو شده در این باب هم مذاکره و گفتگوی زیاد شد رئیس و جمعی گفتند چون و کلاه آذربایجان میچکدام امروز در مجلس حضور ندارند نمیشود درست تحقیقات نمود فعلاً تلگرافی مختصر بانجمن تبریز بشود که این میرزا جواد کسب و از طرف انجمن تبریز رفته است بخوی پانه لهذا تلگرافی نوشته شد قریب باین مضمون تلگرافی از خوی رسیده که میرزا جواد از طرف انجمن تبریز بخوی فرستاده شده بساعت حیرت گردید البته سو آنرا که نمرة (۱۰) است از تلگرافخانه بگیرند و از صحت و سقم آن عاجلاً اطلاع بدهید

آقای میرزا ابوالحسنخان - بر روز در مجلس صحبت شد سبب نیامدن و کلاه شیراز قوام الملک است من بر حسب و کالت خود تلگرافی کردم حال جواب آن باسبب انگلیسی آمده است فرات شد تلگراف را خواندند که صورت آن از فراز ذیل است

از شیراز بطهران - جناب آقای میرزا ابوالحسنخان و میرزا محمد باقرخان مخارج وکیل اعیان هزار تومان وکیل اصناف را با تمام از خود دادم وکیل تجار را ملک ایجاد داده معلولی برای هر کس وکیل طلبا است که آنها هم با جش داده شده میگویند و کلاهی هم در آن جناب آقای سید محمد که وکیل علمام

است حرکت کنند و اظهار میدارند (۲۲) حرکت میکنند هر گاه (۲۳) حرکت نکنند وکیل اعیان و تجار و اصناف را حرکت خواهم داد (قوام الملک)

مذاکرات روز شنبه ۲۲ شهریور المظفر ۱۳۲۵ مجلس شورای ملی

خلاصه مذاکرات روز ۳ شنبه ۱۸ راقا میرزا طاهر فرات کرد

بدواً مکتوب آقای حاجی میرزا حسین کاخ نجف اشرف بعنوان مجلس و حجج اسلامیه مرفوع فرموده بودند فرات شد که صورت آن از فراز ذیل است

بسم الله الرحمن الرحیم
حضرات حجج اسلام دامت برکاتهم و رؤسای محترم مجلس شورای ملی طهران دامت برکاتهم و تأیید اتمهم مرجو از فضل حضرت باری جلت آلاهی آنکه هواره در افغانه مبهوف و عانه مظلوم و احقاق حقوق و فراهم نمودن لوازم آسایش عموم مؤید بتأییدات خاصه بوده باشند سابقاً کابینتی از نظم و ترتیب و فوائد مجلس معدلت مستعصر نبوده تلگرافات متوالیه مملکت آذربایجان که ناطق از عدم مساعدت اعلی حضرت نوی شوکت شهریاری ابدالله نمره بود مزید نگرانی گردید تاد این وقت جناب مستعالمب عمادالعلماء العالمین حججه الاسلام و المسلمین آقای حاج شیخ مرتضی آشتیانی دامت افاضاته نجف اشرف مشرف و شرمی مستوفی از فوائد آن مجلس محترم برای دولت و ملت و کمال اقبال و میل بندگان اعلی حضرت اندس هدایونی ادام الله ملکه و اقدامات مجدانه حضرت اشرف صدارت فظمی دام اقباله العالی را بیان فرمودند نهایت مسرت و تشکر دارم مختصر تلگراف تشکرانه هم بمجلس محترم نموده حالام تا کیداً زحمت افزا میشود عمداً با کمال دلگرمی و اتکال بفضل الله جل و علا و توجهات کامله حضرت امام عصر ارواحنا فداه جد و اهتمام فرموده احترام از صمیم قلب تأیید و تشبیه بمجلس و دمام دولت را خواهران و التماس دعا مینمایم

(۲۶ محرم الحرام ۱۳۲۵)

بعد لایحه که از طرف انجمن مالیه نوشته شده بود خواندند که نتیجه و خلاصه مضمون او این بود

مجلس شورای ملی برای تصفیه مالیه هذمه السنه مجاله اصلاحات ذیل را که با کثرت آراه بلکه باتفاق آراه تصویب شده صورت آنرا بوزارت داخله می فرستد که وزارت داخله بخواه کپای اطیع حضرت همایونی تقدیم داشته پس از تصویب و موشح شدن بجهت همایونی بوزارت مالیه ابلاغ فرموده که وزارت مالیه معمول دارد

اول تفاوت عمل است که باید جزو جمع دستور العمل شود وزارت مالیه باید از کلیه تفاوت جزو جمع که سابقاً حکام در ولایات عمل میکردند و میلی از آن را باسم بیشکشی بدولت می دادند صورت صحیحی بدست آورده بمجلس محترم بفرستند که بعد از تصویب در مجلس جزو جمع دیوانی نوشته شود و باید از اشخاصیکه این صورت ها را میدهند التزام سخت بگیرند که هر گاه بعد بتوسط مفتشین خلاف و خیانت آنها معلوم شود مورد مجازات باشند و اول درجه مجازات سلب امتیازات

و عفو و حقوق دولتی است و این ترتیب قطعی
در خلف است است در سه آنچه که ترتیب ملیت
از روی میرزی علمی معلوم شد بالمره متروک
خواهد بود.

(دوم) مبادله جنس دیوانی است که سابقاً
تسمیر میگردید. بعد از این باید همه جنس دیوانی
را همین جنس بدهد و بکلی تسمیر موقوف است و باید
وزارت مالیه صورت ضمیمه این را بجلس بفرستد
که معلوم شود از این فقره چه قدر بر جمع افزوده شده.
(سیم) نیولات است که باید بلا استثنا بر
کردار صاحبان مواجید از باب حقوق خود را
از خزانه دولت باسقاط مقرر در باب دارند.

(چهارم) تفاوت میرزی خراسان است که
هنوز در دستور العمل انجا نوشته نشده باشد نوشته
شود و از این باب دیناری مواجید باسم اشخاص
منظور نگردد.

سپس کتابچه ترتیب کمیسیون میرزی که برای
تبدیل بوظایف طهران در هفتاد و سه مین شده وزارت
مالیه بجلس فرستاده بودند قرائت شد هر مالمی
تضمیناً بکلیت از نو دوشش تومان برای همیشه میرزین
و مهندسین متخرج و مواجید مین شده بود فی الجمله
مذاکره در این خصوص بیان آمده جمعی تصدیق
نموده گفتند اما آن چیز که وزارت مالیه در این کتابچه
نوشته اند صحیح است جمعی گفتند باید دفته ثانی
این کتابچه خوانده شود که از روی دقت و تامل
رضیدگی شده و تصویب شود بعضی گفتند اغلب این
اجزای که مین شده اند از دیوان حقوق خوانده
دیگر چرا در اینجا برای آنها مواجید تین کرده اند
جواب داده شد که مواجید دیوانی باندازه کلف
نیست باید طوری این اجزای است باشند که بطور
صحیح اقدام در کار نمایند و بعد گفته شد در ملاحظه
در این کتابچه نشده که باید ملاحظه شود یکی در
عنوان رئیس خاصجات املاوزارت نوشته شده و این
مخالف با قوانین این مجلس است و ما نمیتوانیم
تصدیق نمائیم یکی هم در خصوص تعینات مامورین
و ملاکین و غیره بطور مطلق مرفوع شده در موقع
ارتکاب مؤخذه بحث خواهد شد و این مادت قدیمه
است باید حدود معلوم و محدود شود و صوماً این
دو ایراد را تصدیق نموده گفتند باید این دفتره
در کتابچه صحیح و ملاحظه شود در این موقع عنوان
از بی ترتیبی تکرار افغانه شد که چند مدتی است
وضع تکرار افغانه بسیار منشوش است و از تکرار افغانه
از طرف مجلس محترم (بناموس) پرسش شده و هشتاد و
بعد از نوشته شدن مضایره کرده اند میتوان این مطلب
را ثابت کرد که بجه اندازه ترتیب تکرار افغانه غیر
معظم است مذاکرات زیاد در این خصوص در جمعی
اظهار داشتند تکرار افغانه که محل اسرار و ناموس
ملت و دولت است باید بشخص امینی ریاست آن داده
شود بعضی اظهار نمودند که تمام اقتضات و ایالات
از رئیس خایه تکرار افغانه است و یکی از او کلا
مازندران چنین بیان کردند چند روز قبل
مازندران منشوش و بیازارها بسته بود اهالی
آنجا به تکرار افغانه نموده و بعد از تکرار افغانه نمودن
کافل نوشته اند که در فلان تاریخ تکرار افغانه کردیم
دو روز پس از رسیدن آن کافدا تکرار افغانه رسیده
معلوم شده دوازده روز مضایره تکرار افغانه مازندران
طول کشیده چه تاخیر و مویق چه بونه بیه از
بی ترتیبی تکرار افغانه میتوان بهیز دیگری حمل
نمود و همچنین اهالی مازندران رفتند تکرار افغانه
تکرار افغانه نمایند رئیس آنجا جواب داده است که

تکرار افغانه علیه جنس است و بجه بجه بجه بجه بجه
گفته است بواجب است بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه
عینی بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه
گفته است بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه
بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه
معتمد آقا بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه
این همه گفتگو از تکرار افغانه است میشود چرا
بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه
تیکتید نو حال آنکه اداره بجه بجه بجه بجه بجه بجه
و ناموس ملت است کافدا را باز مینماید بجه بجه
ماده در تکرار افغانه است که اداره بجه بجه بجه بجه
ایرانی و ریلنگ آرا بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه
کرد بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه
می نمایند از جهت حکایت تقوه و آنکه بجه بجه بجه
درست خایه اظهار داشته است که بجه بجه بجه بجه
طرف مجلس در اینجا باشد زمان در وقت است و
ملاحظه نماید که بجه ترتیب ولایت و صاحبان بی
رسانند و گفته از این صحیح نیست بجه بجه بجه بجه
شکایت شود ما برای ادارات آدم لازم داریم و بعد
مذاکره در این باب شد که مطالبی که در کمیسیون
مذاکره میشود بجه این است که در مجلس ملی
صحیح نیست گفتگوی آن مطالبی شود و حال ما در
می شود هر مطلبی که در کمیسیون مطرح شود فوراً
بر دای آروز میان مطلب را در مجلس ملی مذاکره
می نمایند پس در این صورت باید کمیسیون جهت
در مین خصوص تکرار افغانه بجه بجه بجه بجه بجه
گفتگو شد قرار گذاشتند که ترتیب را بجه بجه بجه
اظهار کرده و اصلاح خود حال چرا در این مجلس مطرح شده
بالجمله پس از مذاکره بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه
و کلا معتمد نوشته شده ترتیب بجه بجه بجه بجه
آیا صحیح است از جهت دولتی صوماً و تکرار افغانه
صوماً بطور ملاحظه داده شود و همچنین دو
کار یک نفر دادن مثل همین تکرار افغانه که رئیس
حالی آن هم حکومت دارد و هم ریاست تکرار افغانه
را صحیح است یا خیر مباحثات زیاد در این باب شد
عموم و کلا معتمد در این که ملاحظه قطعی است و در
کار هم یک نفر داده نشود خصوص در مسئله تکرار افغانه خانه
منتقل القول بود دولتی در این که ملاحظه تکرار افغانه بر
کرد و بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه
اداره تقشیر و اشخاص مین در این وزارت در دست
نیست صلاح نیست که تکرار افغانه اهالی را گذار شود
چرا که ضرر دولت است بعضی اظهار داشتند بر فرض
ضرر هم مترتب شود عیب ندارد و با لامل اهالی
را گذار شود بهتر است زیرا که غیر از تکرار افغانه
وسیله دیگری ندارد که بجه بجه بجه بجه بجه بجه
دولت ملت برسد و وقتیکه ملاحظه بجه بجه بجه بجه
ملاحظه میفرمائید وضع تکرار افغانه منشوش خواهد
بود و آنکه ریاست خایه آن هم حکومت
داده و هم ریاست تکرار افغانه خایه و علاوه مطرود
ملت است باید تقصیر مجامه شود بعضی گفتند
از باب تکرار افغانه خایه و حکمک باید از نصیر
السلطنه اظهار امتنان کرد که لا یشک بجه بجه
باشند که این داداره از جهت مایهات ترقی کرده
در حقیقت از این جهت خدمت کرده است و البته
هر کسی خدمتی بدولت و ملت نمود باید اظهار
رضایت از او کرد و جمعی میفرمایند بجه بجه بجه
بالاخره بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه
خصوص عمل ملاحظه در این مباحثات تکرار افغانه و کلا
یک نفر در این در این در این در این در این در این

آقای وزیر معتمد بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه
داخلت حکومته داشته کلا بجه بجه بجه بجه بجه
تخلیق بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه
ملک است بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه
بود یعنی جهت رسیدگی بان کار معین نماید چه
شد دیگر بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه
معین و برایش رسیدگی نمایند چه شد دیگر آنکه
جواز شده است ما در این که شاهزاده مین الدوله برای
رسیده که بصاحبیات و کوهانی که کرده است بجه بجه
و شاه فرموده از مجلس بجه بجه بجه بجه بجه بجه
چهل در این خصوص مینماید که و قدما می نمایند آقا بجه
و کلا بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه
تخصیص شود که کلام یک از ارایع ایشان بی جواب مانده
و بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه
معین میشود که رسیدگی بجه بجه بجه بجه بجه بجه
مطرح بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه
مجلس اخلاص شاه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه
کلام بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه
تخریبان هستند نوشته بوده قرائت شد اشتراک داشت
بر این که در حال گفتگو حکومت قانات بشوکت الملک
مرحوم گفته بود نهایت نکامداری را از رعیت نمودند
و اهالی خوانان ایشان بود تا حال هم شکایت کرده
اند و محضت الملک برادر ایشان که حکومت سیستان را
داشت چه عیانتها کرد و بواسطه مرابطات خارجه که
داشت از حکومت سیستان مزلول شد از قرائت معلوم
بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه
گرفته و تقدیمی دانه برای حکومت قانات البته
بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه
حفاصه اقراری معنی این شخص معلوم است و نیز
بواسطه میرزی که پارسل در آن حدود شد دیگر
تفاوت عملی ندارد که این قرض را بجه بجه بجه بجه
است مقداری از شک ملکت را بفرودد باینکه
ناموس بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه
فریاد ما بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه
نشوییم نهر میرمنه از همت ایشان بجه بجه بجه
و نیز شرح معضری بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه
باب نکاشته بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه
هزار تومان از شوکت الملک طلب داریم و قرار
بود این دو را بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه
بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه
بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه
آن سی و سه هزار تومان است تقدیمی داده بجه بجه
شوکت الملک بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه
هفتاد هزار تومان طلبیکه از شوکت الملک داریم
چه خواهد شد امدها دارم چرازه نمایند
در این ملاحظه هم مذاکرات زیاد شده بعضی گفتند مین
این لایحه برای وزارت داخله فرستاده شود بعضی
ایراد کردند که از هر چه از این کارها و انقلابات شود
تضمیر مجلس است زیرا که دیه باصافه است و مادامی
که مجلس شامنه نشده هر چیزیکه در مجلس نوشته
شود آن قانون است لایحه قانونی جرات حال قانون
منسوخ و مجازات رشوه که نوشته شده فرستاده اند که
بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه
مرضی زمین سلکت را ویران نکنند جمعی گفتند بیست
روز است که این قانون نوشته شده تا حال فرستاده نشده
بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه
بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه
بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه بجه

و مسئله بود و مقرر شده بود که در این خصوص حلاله
 جایک اطلاع می شود میگوید که از مجلس است و بعضی
 از وزرا هم خواهش اینک همراهی نمایند دست از کارهای
 سابق هم بردارند تا اینکه حکومت جزئی را بکنند
 هزار تومان قدیمی میگردد بجهت اینکه عمال امرای
 نمودن از چنین حکومتها زحمت دلود بالاخره پس از
 اعتراضات زیاد قرار شد شرحی وزارت داخله نوشته
 شود که جداً حشمت الملک والی وقتن ممانعت نمایند
 و خودشان هم در مجلس حاضر شده توضیحاتیکرد این
 خصوصی لازم است بشود.

بسی از آبدین امین السلطان گفتگو کرده چنین
 اظهار شده که مجلس یک قانون و مسئله کلی را تصویب
 در همه جا منظور دارد و آن در خصوص اشخاصی است
 که مطرود ملت بوده و خیانت بک کرده اند تا بحدی که
 کاری باشند و این باید بطور کلی مراجعات شود بعد
 حق بعضی دهن بعضی و اگر از کلیت مایه های حرف
 نظیر کرد پیوست (یعنی اشخاص سابق) پس خواستین
 شایسته این اصوله پیوست رسیده گی به سیاست و کار
 های و وقتیه ریاست تلگرافخانه برای جهت بحال
 آنکه خیانت آنها نیست بامین السلطان چیزی نیست
 زیرا که قیام امتیازات و ناموس مملکت را در پیاد و اید
 است و اگر این ملاحظه کرد نیست چرا باید این
 السلطان بیادو کار را بجائی رسانند نسبت خلاف
 خیانت باو بیعت نسبت دادن خیانت بیک (بلوخرالی)
 انگلیسی باشد که باید از امروز خیانت های نوپورا
 ثابت کنیم و چندین سال طول بکشد و صورتی که
 خیانت های او کاملاً مشهود تمام ملت است و هر خطیفه
 اگر امین السلطان وارد این مملکت شود دیگر باید
 از اهل ایران مأیوس شد که حجت نمازند.

(خلاصه مذاکرات روز)
(یکشنبه ۲۳ شهر صفر المظفر)
(۱۳۲۵ دارالافتوی ملی)

خلاصه مذاکرات روز شنبه ۲۲ خردادماه بنا
 بود تده نظامنامه انجمن ملی با امتیازنامه کاوخانه
 کفلسازی عزالت همه مطرح مذاکره شود آقای
 حاج سید نصرالله آقا شیخ حسن بیهمی اظهار داشتند
 که ماها آنچه باید بفرم ملاحظه بشود هم شنیده ایم
 منبروزه مردم طرا ملاحظه می نمایند که مشط هرروزه
 باصطحابی را بنوعی نموده ملاحظه کرده غلطی
 گذارده و در دیگر داخل مطلب دیگر میشود پس
 باید هرروز در خصوص اشخاص تلگرافخانه و اینکه
 ریاست تلگرافخانه با حکومت اطالی یک نفر داده
 شود صحیح نیست که در روز مطرح ملاحظه کرده شده بود
 گفتگو نموده اخذ فرای شده تمام تکلیف (بنا به داخل
 مطلب دیگری شویم جناب رئیس جواب دادند هاید
 مطلبیکه در روز قبل خوانده میشود مهم و قابل اندر فرای
 نباشد آقا سید محمد تقی و جناب اظهار داشتند همتر
 از کار تلگرافخانه چه کاریست و خلاصه مطلب بیروز
 این بود که ریاست تلگرافخانه با حکومت نباید پاک
 نفر باشد و نیز ریاست تلگرافخانه باید با اشخاصی باشد
 که همین باشد در این صورت باید این ملاحظه کرده
 تمام شود.

بعضی گفتند در روز فرار بود وای در این خصوص
 رفت خود حلاله هم فضا را نمایند و هر کس
 گفتگویی فلود بگوید
 می باشد که در این صورت در این بود که
 اید صحیح است عمل تلگرافخانه مضمونه

عزیزان ما که در روز گذشته با یکدیگر سخن
 و فرار شد اند رای شود آنگاه با حوجهت اعلام فرمودند
 باشد بر ای ایها که از زوری فکر رای کرده شود
 بی در این باب مذاکره شده و بطور کلی وضع قانون
 شود آنگاه حاج سید نصرالله جواب دادند این مسئله
 دیگری است شروع باین مطلب بنسائیم طولانی
 میشود با املا گران مجلس بر نتیجه میماند خوبست
 همین مسئله تفکر گفته نه را که ریاست آن با حکومت
 با یکدیگر نباید باشد گفتگو شده تمام نمایم شاهزاده
 اسدالله میرزا اجرائی نبودند باینکه ما و کلا قسم
 یاد نموده ایم که بفرزانه حرف بر زمین قانون باید
 بطور کلی وضع شود دو کار با یکدیگر بودن منحصراً
 ریاست تلگرافخانه نیست خیلی اشخاص هستند که
 دو کار با آنها رجوع شده مثلا جناب احتشام السلطه
 هم رئیس کمیسیون هستند و هم وزیر مختار (برلن)
 آیا کسی دیگر بود که بر ریاست کمیسیون معین نمایند
 لذا باید قانون کلی وضع شود که دو کار با یکدیگر
 رجوع نشود.

سیدالاحکام - فرق است مابین این که دو کار
 ضد یکدیگر باشد یا دو امری که موافق باشد در
 مسئله تلگرافخانه ریاست آن با حکومت ایالتی تقریباً
 ضد یکدیگر است زیرا آن کسی که ریاست
 تلگرافخانه با او بود هم حکومت دارد حتی الامکان
 صرفه همی دارد و نیگه دارد و اجابت از دست نباید
 و مانع است از این که تشکیلات دهائی آن محل
 باولیای دولت و ملت برسد اما اینکه گفتید جناب
 احتشام السلطه هم سفیر برلن است و هم رئیس
 کمیسیون بین دولتش مناقشات با یکدیگر ندارد مکن
 است و یک نفر از جانب خودشان نایب در برلن بگذارند
 که با مورات سفارتش و سیدگی نمایند.

اسدالله میرزا - اینکه میگویند کسی که
 حکومت دارد با ریاست تلگرافخانه نمیتواند تشکیلات
 دهائی برسد و حال آنکه می بینیم هر تلگراف تشکیلی
 که از اهالی وقت آمده فوراً رسانده اند و در باب
 جناب احتشام السلطه میگویند در برلن نایب دارد
 در مسئله تلگرافخانه هم این فرض ممکن است و
 میگویند سردار منصور از جانب ریاست تلگرافخانه
 تأسیسات و خودشان در رشت هستند و علاوه فرض
 بفرمایند دو نفر با یکدیگر از اجراء تلگرافخانه
 مسامحه دیگر نمودند هر وقتی تصمیم آنها را ثابت
 کردیم بیاجازات رسانند و این حرف بیادیم از اینکه
 دو کار باید با یکدیگر نباشد ولی میگویم وضع قانون
 باید کلی و عمومی باشد.

حاج سید نصرالله - شما میگویند رای
 گرفته شود بطور کلی که دو کار با یکدیگر نباشد الا
 مذاکره این طوری میشود و تحقیق لازم خواهد تألیف
 میگردید و می بینیم مملکت تمام دو کاری که
 با هم ضدیت نداشته باشد و می بینیم رجوع شود و
 این مطلب مقبول است و منظور اما در مسئله
 تلگرافخانه حکومت ممکن نیست زیرا که محتمل
 است اسرار خود نگردد و مانع از رسیدن تشکیلات
 دهائی باشد.

وکیل تهران - ایلا پیوسته جلد با نظایت
 کردیم در بعضی جهت تلگرافخانه را و سیدان
 در دفتر مجلس مستقر میباشد و همان تلگراف
 نظیر خود را که در این مجلس مستقر شده بود

رساننده اداره که با مجلس محترم شورای ملی این
 طور رفتار کند با سایرین چگونه رفتار خواهد
 کرد و جلاده اینکه گفتید من تمهید می نمایم در
 تلگرافخانه خیانت نشود و در صورت ثبوت بیعازات
 برسد انتظام اداره تلگرافخانه با وزارت داخله است
 نه با سرکار والا.

اسدالله میرزا - اولاً از این امنای مجلس
 استند ما میگویم که هر مطلبی که مذاکره میشود
 تحقیق نمایند و تألیف اینکه جمعی شکایت کرده اند
 که تلگراف در عیرد بنده منکر نیست ولی
 میگویم باید تحقیق کرد و اشخاص هستند در این
 مجلس که بصیرند و میدانند که ممکن نیست این
 گونه تشکیلات را جلوگیری کرد زیرا که یکسیم
 از آنها بخط مازندران تا مشود دارد گاهی سیم
 یاره شده و یاها می افتد باید تمهید شود نصف روز
 را روس وانگلیس میگردند برای مخابرات خودشان
 و یک مدتی را با خارجه گفتگو دارد متهوی در
 شبانه روز دوساعتی نوبت این ولایات شود آتوقت
 هم مطالب دولتی و مطالب مجلس و سایر مطالب
 مهم هست بر فرض بک تلگراف غیر مهم تلخو نیستند
 لابد است چکنند و تمهیدی ندارد پس اول تحقیق بکنند
 بعد ایراد بگیرند.

امام جمعه خوی - با این مجلس ما میخواهیم
 امورات نیست کرد و سی کرور مردم را نظم بدهیم
 و حال آنکه داخله مجلس ما منظم نیست ما چکار
 داریم یک کار یا دو کار یک کسی میدهند اینجا
 این همه شکایت شده هیچ تحقیق نکرده ایم بیبینیم
 حقیقت دارد یا نه و بر فرض حقیقت باید بیعازات
 برسد یا نه و در بروز اینجا صحت از رشوه دادن
 حکام شد و بفریده بنده تمام این کارها از این
 رشوه تولید میشود اگر این حرف راست بود چرا
 دنبال بگردید اگر درست نبود چرا در مجلس
 مذاکره میاید ما باید صحت کار را ببخواهیم چکار داریم
 باینکه یک کار یا دو کار بکنند داده میشود.

مفتخر الممالک - خواستم جواب سر کار والا
 را عرض کنم اینکه گفتید بواسطه بیفانان خوب ما
 و یا یاره شدن سیم محتاج تعمیر میشود آیا بیبینیم
 این تعمیر در خط مازندران دوره روز است یا نه
 ورزه و دوازده ورزه و گذشته از این بیبینیم در
 این دوره هیچ تلگراف ازمازندران نرسیده بسیار
 خوب والا چرا باید این بک تلگراف مخصوص ترصد

آقا سید حسن تقی زاده - خیلی افسوس میخورم
 که اوقات مجلس را ضایع میکنند بواسطه بیجا که
 با یکدیگر موضوع بحث ما این نبود موضوع این
 بود که دو کار با یکدیگر باشد صحیح است یا نه این
 را بطور عمومی بکلا بعه قانونی نوشته شود که
 بیبینیم دو کار دولتی با یکدیگر باشد یا نباشد (آقا
 میرزا ابوالحسن خان هم اظهار داشتند که عقیده
 همین است ولی میخواهم بدانم آیا این شغل
 را کسی باو داده یا نه و این عمل تلگرافخانه با
 وزارت داخله است نباید اول از او سؤال بکنیم
 و آغال هم قانون نبوده و بیش از این پنج شش کار
 را بیکدیگر میدادند جمعی جواب دادند که اختصار
 باید بعد از وضع قانون بشود و آنکه در خصوص
 تعمیر جنس هم دولت داده بود و موقوف شد پس
 وزیر اعلی بوزیر طلبه اختصار بگردید.